

FAKTA

Pevnosti v kraji

Kdy je lze navštívit

Náchodsko
Dobrošov

květen - září
(10.00-12.00, 13.30-18.00)
duben a říjen
(10.00-12.00, 13.30-16.00),
listopad a březen
(pro objednané výpravy -
min. 10 osob - dle dohody)

Kahan III

O víkendech nutno telefonicky objednat

Březinka

10.00 - 18.00

duben a říjen

každou sobotu

červenec - srpen

denně včetně pondělí
otevřeno je i o státních svátcích,**listopad a březen**

po dohodě

Babí

každou první neděli v měsíci
13.15-17.30

Skutina

květen - říjen, sobota a neděle
10.00-16.00

Rychnovsko

Hanička

květen a červen, sobota
9.30-15.00, neděle 9.30-14.00
v týdnu mimo pondělí 10.00-14.00
červenec - srpen
mimo pondělí 9.30-17.00
září a říjen
sobota 9.30-15.00, neděle a
svátky 9.30-14.00

Trutnovsko

Stachelberg

květen a září - soboty, neděle a svátky (10.00-12.00 a 13.00-17.00
červen čtvrtek, pátek,
sobota, neděle (10.00-12.00 a
13.00-17.00)
červenec, srpen
denně mimo pondělí (10.00-
12.00 a 13.00-17.00
říjen
pouze v sobotu (10.00-12.00 a
13.00-17.00)

V hradeckém Aldisu se dnes koná **konference o bunkrech a pevnostech**, populárních turistických lákadlech v kraji, České republice i zahraničí.

Měly bránit zem proti Hitlerovi. Dnes baví turisty

HRADEC KRÁLOVÉ Měl to být obranný val, na němž si Hitler vyláme zuby. Jenže z pevností chránících hranice bývalého Československa se nikdy nevystřelilo. Po Mnichovu připadlo území s pevnostmi nacistickému Německu a za protektorátu pak Němci opevnění částečně zničili. Po válce zůstaly betonové objekty v armádním majetku a chátraly.

Dnes jsou z některých muzea, kterých se zpravidla ujali nadšenci pro vojenskou historii. V době akčních filmů se bunkry staly vítaným zpestřením turistické nabídky.

Zbraně, které neničí, ale baví

Právě bunkry proto budou dnes hlavním předmětem konference nazvané Vojenské památky a cestovních ruch. Mottom konference se stalo „Zbraně, které neničí, ale baví“.

Konference předchází už tradičně předjarnímu veletrhu Infotour, který se uskuteční zítra a pozítří v Kongresovém centru Aldis, pořádá ho obecně prospěšná společnost Revitalizace Kuks ve spolupráci s krajem a polskou regionální turistickou organizací. Právě vojenská opevnění v Polsku se mohou stát v turistické sezóně lákadlem pro ty, kteří už pohraniční opevnění v kraji znají a chtějí poznat i pevnosti v jiných zemích.

„Dějiny lidstva bohužel vždy byly dějinami válek. Zůstaly po nich doklady napříč historií v podobě vojenských tvrzí, pevností a obranných systémů, a to od těch nejstarších keltských opid přes středověké pevnosti až po vojen-

FAKTA

Z programu konference

KC Aldis Hradec Králové

9.00 Zahájení

9.30 Vojenské památky (nejenom Královéhradeckého kraje) a jejich uplatnění v cestovním ruchu

9.50 Vojenská muzea Ležany a Kbely

10.10 Dávná tvrz Nysa, dnes turistická atrakce a místo kulturních zážitků

10.45 Vojenské památky - aktuální trendy a možnosti

ské objekty z 20. století,“ míní náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje Helmut Dohnálek. A dodává, že právě nápady a projekty o dnešním využití těchto vojenských opevnění v cestovním ruchu a zároveň o zajištění jejich provozu a údržby jsou klíčovými náměty konference.

A jaká další témata na návštěvníky konference čekají? Zástupce Královéhradeckého kraje Pavel Mertlík například představí komplexní pohled na vojenské památky v regionu a jejich přínos pro cestovní ruch. Jan Otava z Agentury CzechTourism pohovoří o aktuálních trendech vojenských zbraní a staveb v cestovním ruchu a Miroslav Kejzlar bude prezentovat nejvýznamnější pevnosti v česko-polském pohraničí – Březinku a Stachelberg. Vojenské muzeum Ležany a Kbely, které leží mimo region kraje, zase

přiblíží ředitel Vojenského historického ústavu, historik a propagátor vojenské historické tematiky Aleš Knížek.

Slovenský Gibraltar

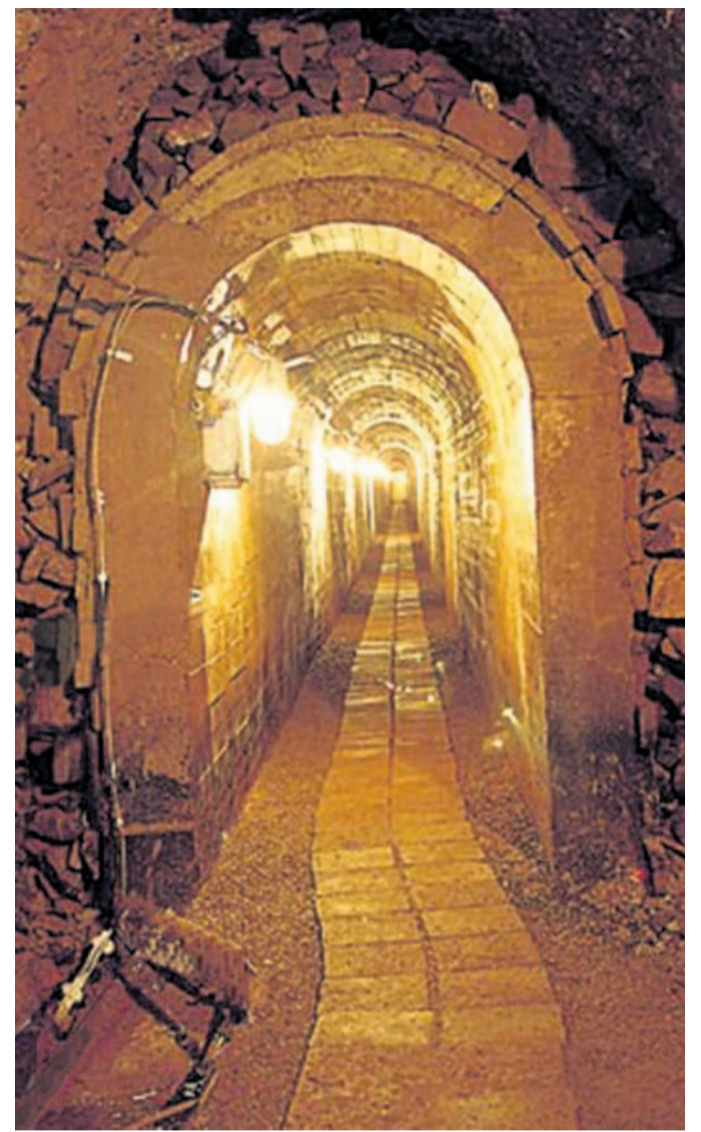
A o tom, jaké jsou plány na oživení pevnostního města Tereznín, bude diskutovat Miloslav Kubíček. Zkušenosti polských sousedů s uplatněním vojenských památek ve městě Nysa v cestovním ruchu představí Kristina Dubiel a její slovenský kolega Ludovit Gráfel pohovoří o unikátním pevnostním systému Komárno, označovaném jako „slovenský Gibraltar“.

Z dalších vojenských historických objektů bude veřejnosti představeno město Packow a také komplex podzemní továrny Osowka.

„Současným trendem v cestovním ruchu je rostoucí význam takzvané zážitkové turistiky, která je šitá na míru návštěvníkům, zejména mladým lidem a rodinám s dětmi,“ říká za organizátory ředitel společnosti Revitalizace KUKS Jiří Skalický. Setkání má prý navázat na loňské sympozium Šlechtická sídla a cestovní ruch. Stejně jako loňský i tento projekt podle něj rozvíjí přeshraniční partnerství. Vedle odborníků se ho zúčastní rovněž studenti a veřejnost.

Také pro ně je připravena dnes odpoledne exkurze do pevnosti Dobrošov a poté do Josefova, kde proběhne společenský večer v důstojnickém sále za poslechu vojenských skladeb. „Chybět nebude ani speciální stylové menu z polní kuchyně,“ prozradil Skalický.

Petr Broulík

Útroby pevnosti Stachelberg u Žacléře.

Vojenská technika před

Haničkou.

2 x foto: MF DNES

Březinka a Stachelberg - perly vojenské historie

NÁCHOD Na východě Čech se pásmo veřejnosti přístupných bunkrů táhne od Krkonoš přes Náchodsko a Orlické hory až po Králický Sněžník. Nejznámějšími pevnostmi jsou především dělostřelecká tvrz Dobrošov u Náchoda či pevnost Hanička v Orlických horách. K vidění jsou i menší objekty jako třeba pečotní srub Březinka, o který pečuje Klub vojenské historie Náchod.

Po více než patnácti letech práce je z Březinky jeden z nejlépe rekonstruovaných bunkrů československého opevnění vůbec. Vše v něm funguje, od vlastní elektrárny až po filtrovní vzduchu. V expozici jsou dobové zbraně, bunkr je vybaven maketami pancéřových zvonů, má

obnovené pancéřové střílny. Vrátil se i původní kanon, který Němci za války z Březinky demontovali a odvezli do Norska, kde se zbraň stala součástí obranného Atlantického valu. Ani tam však nikdy nevystřelila. Dělo vyrobené v plzeňské škodovce se proto nedávno přestěhovalo opět na Březinku.

Další atraktivní soustavu dostavěných i nedostavěných lehkých a těžkých opevnění bunkrů najdou návštěvníci na Trutnovsku. Stará se tam o ně občanské sdružení Stachelberg. Také o něm se bude mluvit na konferenci.

Stavby patřící k pevnosti Stachelberg jsou dnes kulturní památkou. Členové občanského sdružení tam

už dvacet let provozují pevnostní muzeum, které za tu dobu navštívilo přes 120 tisíc turistů. Hodnota díla amatérských nadšenců přesáhla třináct milionů korun.

Pevnost Stachelberg je největší moderní podzemní pevností v České republice a pátou největší na světě. Jeho podzemí má tři a půl kilometru chodeb a sálů, z nichž je dnes veřejnosti zpřístupněno tři čtvrtě kilometru v hloubce 40 až 60 metrů pod povrchem země. Členové sdružení Stachelberg chtějí rozšířit prohlídkovou trasu až na kilometr a půl.

O výstavbě stálého opevnění republiky rozhodla československá vláda už v roce 1934. První terénní

průzkum na Náchodsku a Trutnovsku byl proveden ve dnech 21. až 22. února 1935. V tyto dny probíhala prohlídka terénu mezi Náchodem a Krkonošemi, šlo především o trasu Dobrošov, Turov, Petřkovice, Stachelberg a Maršov. Průzkum vedli členové československého generálního štábu a francouzští odborníci.

Původní návrh trasy, který dala československá strana, byl takový, že síť opevnění povede jinudy a kótu Stachelberg přenechá nepříteli. Ten by však poté měl výhled na celou linii a také do jejího týlu. Proto byl francouzskými generály navržen nový průběh linie, a to po hřebenu s kótou Stachelberg. Linie

opevnění na Stachelberg měla být budována až ve druhé fázi výstavby hned po tvrzi Dobrošov.

V roce 1937 začali stavbaři budovat jednu z největších pevností na světě. Prvním pracovním dnem byl 16. říjen 1937 a lhůta k dokončení hrubé stavby byla stanovena na čtyřadvacet měsíců. Předpokládaná cena pevnosti včetně vybavení činila přes 145 milionů korun. K 31. srpnu roku 1938 bylo na stavbě tvrže Stachelberg zaměstnáno 1 482 dělníků a 14 úředníků. Mnichovskou dohodou ze září 1938 však bylo celé Trutnovsko přenecháno Německu. To také znamenalo ukončení výstavby stachelberské pevnosti.

Petr Broulík

Očima čtenářů

Vlajka pro Tibet Správa KRNP ve Vrchlabí vyvěsila 10. března tibetskou vlajku na podporu práv Tibetanů.

2xFoto: Jiří Novák, fotojn.rajce.net

Karnevalový sjezd Kněžického vrchu uspořádal DDM Pelíšek a Lyžařská škola Vrchlabí.

První jarní výprava Skauti z hradeckého 4. oddílu Stopa se na výletě v Mladé Boleslavi stavili na věži zámku Stránov.

Foto: rajce.net

Přebor Královéhradeckého kraje ve sprintu dvojic klasickou technikou ve Vrchlabí.

Foto: Jiří Novák, fotojn.rajce.net